

Istungidokument

B9-0283/2022

13.5.2022

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

Ukrainas toime pandud sõjakuritegude eest karistamata jätmise vastu
võitlemise kohta
(2022/2655(RSP))

**Sergey Lagodinsky, Alice Kuhnke, Tineke Strik, Francisco Guerreiro,
Malte Gallée, Mounir Satouri, Terry Reintke, Bronis Ropé, Hannah
Neumann, Rosa D'Amato, Katrin Langensiepen, Alviina Alametsä, Anna
Cavazzini, Ignazio Corrao, Viola Von Cramon-Taubadel**
fraktsiooni Verts/ALE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepanek Ukrainas toime pandud sõjakuritegude eest karistamata jätmise vastu võitlemise kohta (2022/2655(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa ja Ukraina kohta, eelkõige 1. märtsi¹ ja 7. aprilli 2022. aasta resolutsioone²,
- võttes arvesse ÜRO põhikirja, Haagi konventsioone, Genfi konventsioone ja nende lisaprotokolle ning Rooma statuuti,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni 4. aprillil 2022. aastal tehtud avaldust, mis järgnes telefonikõnele Ukraina presidendi Volodõmõr Zelenskõiga, komisjoni reageerimise kohta Butša linnas toime pandud jõhkratele massikuritegudele,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 4. aprillil 2022. aastal ELi nimel tehtud deklaratsiooni Butša linnas ja teistes Ukraina linnades toime pandud Venemaa jõhkrate massikuritegude kohta,
- võttes arvesse 5. aprillil 2022. aastal Viinis Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) alalise erinõukogu istungil nr 1366 esitatud ELi avaldust Butša linnas ja teistes Ukraina linnades toime pandud Venemaa jõhkrate massikuritegude kohta,
- võttes arvesse ELi suuniseid rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimise edendamise kohta,
- võttes arvesse 2006. aastal sõlmitud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ja Euroopa Liidu vahelise koostöö ja abistamise lepingut,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarset Assamblee 28. aprilli 2022. aasta resolutsiooni „Venemaa Föderatsiooni agressioon Ukraina vastu: vastutuselevõtmise tagamine rahvusvahelise humanitaarõiguse oluliste rikkumiste ja muude rahvusvaheliste kuritegude eest“,
- võttes arvesse OSCE Moskva mehhanismi ekspertide missiooni 13. aprilli 2022. aasta aruannet Ukrainas alates 24. veebruarist 2022 toime pandud rahvusvahelise humanitaarõiguse ja rahvusvahelise inimõigustealase õiguse rikkumiste, sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude kohta,
- võttes arvesse organisatsiooni Human Rights Watch 3. aprilli ja 21. aprilli 2022. aasta aruandeid Ukraina kohta ning organisatsiooni Amnesty International 6. mai 2022. aasta

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0052.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0120, P9_TA(2022)0121, P9_TA(2022)0125.

aruannet,

- võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et kooskõlas ÜRO põhikirjaga ja rahvusvahelise õiguse põhimõtetega on kõigil riikidel võrdne suveräänsus ja nad peavad oma rahvusvahelistes suhetes hoiduma ähvardustest ja jõu kasutamisest mistahes riigi territoriaalse terviklikkuse ja poliitilise sõltumatuse vastu;
- B. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on alates 24. veebruarist 2022 pidanud Ukraina vastu ebaseaduslikku, provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda; arvestades, et 16. märtsil 2022 andis Rahvusvaheline Kohus Venemaa Föderatsioonile korralduse viivitamatult peatada oma sõjalised operatsioonid Ukraina territooriumil;
- C. arvestades, et tuhanded inimesed on selles sõjas kaotanud elu või saanud haavata; arvestades, et Venemaa armee jätkab valimatut pommitamist ja õhurünnakuid elurajoonide ja tsiviiltaristu, näiteks haiglale, koolide ja lasteaedade vastu; arvestades, et on tõendeid valimatute ja ebaproportsionaalsete rünnakute kohta Harkivis, Tšernihivis, Mõkolaivis ja mujal; arvestades, et kümned tuhanded tsiviilisikud jäid Mariupolisse lõksu, samal ajal kui nende linn muudeti rusudeks ning kus olid vaid vähesel määral kättesaadavad toit, vesi, ravimid, küte ja sidevahendid või need puudusid täielikult ning kust ei olnud võimalik ohutult põgeneda;
- D. arvestades, et mitmetest varem okupeeritud Ukraina linnadest, sealhulgas Butšast, Irpenist, Hostomelist, Ivankivist, ja muudest Ukraina relvajõudude poolt nüüdseks vabastatud kohtadest on teateid sadade inimeste massihaudade ja tänavalt leitud tsiviilisikute surnukehade kohta, sealhulgas naised, lapsed ja eakad, kusjuures mõnel olid käed selja taha seotud;
- E. arvestades, et Venemaa on alates oma täiemahulise sissetungi algusest Ukrainasse toime pannud ulatuslikke ja raskeid sõjakuritegusid, sealhulgas tsiviilisikute massilist tapmist, piinamist, seksuaalset vägivalda, kadunuks jääma sundimist, sunniviisilist väljasaatmist, röövimist ning evakueerimis- ja humanitaarkonvoide takistamist; arvestades, et Venemaa ametivõimud vastutavad nende jõhkrate massikuritegude eest, mis pandi toime ajal, mil neil oli reaalne kontroll vastavate piirkondade üle, mille suhtes kehtib rahvusvaheline hõivamisõigus;
- F. arvestades, et Ukraina inimõiguste voliniku sõnul on sadu tuhandeid ukrainlasi ajutiselt okupeeritud aladelt sunniviisiliselt välja saadetud Venemaale, sageli eraldatud ja majanduslikult mahajäänud piirkondadesse ning selle tagajärjel on lapsed oma vanematest lahutatud;
- G. arvestades, et organisatsioon Human Rights Watch on dokumenteerinud laialdaselt keelatud kobarlahingumoon ja muude lõhkerelvade korduvat kasutamist tsiviilelanike vastu Venemaa poolt, muu hulgas kobarlahingumoon lõhkepeadega Totška ballistiliste raketite ja Smertši kobarlahingumoon raketite kasutuse;
- H. arvestades, et Venemaa poolt Ukrainas toime pandud sõja ja kuritegude keskkonna- ja tervisemõju on samuti ulatuslik ja pikaajaline; arvestades, et Ukraina on süüdistanud Venemaad mitmesaja tuhande tonni teravilja varguses ja ÜRO kinnitab, et on üha

rohkem tõendeid selle kohta, et Venemaa väed on rüüstanud Ukraina teraviljavarusid ja hävitanud teraviljahoidlaid, mis süvendab ülemaailmset toidukriisi ja aitab kaasa võimalikule näljahädale Ukrainas; arvestades, et logistilise taristu hävitamise ja Venemaa mereblokaadi tõttu on Ukrainas endiselt lõksus ligi 25 miljonit tonni teravilja;

- I. arvestades, et igaüks, kes selliseid tegusid käsib toime panna või tahtlikult toime paneb või neile kaasa aitab ja neid õhutab, loetakse vastutavaks sõjakuritegude eest; arvestades, et vägede juhatajad, kes olid sellistest kuritegudest teadlikud või kellel oli põhjust neist teadlik olla, kuid ei püüdnud neid peatada või süüdlasi karistada, vastutavad käsuliinist tulenevalt kriminaalkorras sõjakuritegude toimepanemise eest; arvestades, et Rahvusvaheline Kriminaalkohus võib nendes kuritegudes kahtlustatavad vastutusele võtta, kuna Ukraina on tunnustanud kohtualluvust; arvestades, et Ukraina võiks need samuti oma riikliku kohtusüsteemi kaudu vastutusele võtta ning liikmesriigid ja kolmandad riigid võiksid universaalse kohtualluvuse põhimõtte alusel esitada üksikisikutele süüdistuse oma kodanike vastu suunatud rünnakute või rahvusvaheliste kuritegude eest, kui see võimalus on ette nähtud siseriiklike õigusaktidega; arvestades, et Venemaal endal on oma kriminaalkoodeksist tulenevalt samuti kohustus nii agressioonisõdade kui ka sõjakuritegude eest vastutusele võtta;
- J. arvestades, et EL on mitmes avalduses leidnud, et sõjakuritegude ning rahvusvahelise humanitaarõiguse ja rahvusvahelise inimõigustealase õiguse muude oluliste rikkumiste toimepanijad ning vastutavad riigiametnikud ja sõjaväejuhid võetakse vastutusele ning et EL toetab kõiki meetmeid, et oleks tagatud Venemaa relvajõudude ja teiste okupatsioonivõimude poolt Ukrainas toime pandud rikkumiste eest vastutusele võtmine;
- K. arvestades, et Ukraina ametivõimud, Rahvusvaheline Kriminaalkohus, liikmesriigid (näiteks Saksamaa) ja kolmandad riigid on universaalse kohtualluvuse põhimõtte alusel algatanud mitmeid Ukrainas toime pandud sõjakuritegude uurimisi; arvestades, et need keskenduvad tõendite kogumisele, sealhulgas pealtnägijate ütlustele, foto- ja satelliiditõenditele, Venemaa sõjaväe sidevahendite pealtkuulamisandmetele ja Vene sõdurite võimalikele ütlustele; arvestades, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu on loonud ka uurimiskomisjoni Ukrainas toime pandavate inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse oluliste rikkumiste uurimiseks ning selle tehtav töö võib olla oluliseks abiks Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule ja teistele õigusasutustele;
- L. arvestades, et OSCE Moskva mehhanismi ekspertide missiooni aruandes jõuti järeldusele, et kui Venemaa oleks Ukrainas sõjategevuse läbiviimisel järginud oma rahvusvahelisest humanitaarõigusest tulenevaid kohustusi võitluses mitteosalevate ja osalevate isikute eristamise, proportsionaalsuse ja ettevaatusabinõude vallas, oleks saanud vältida märkimisväärseid tsiviilelanike kaotusi ja vigastusi ning et sõda on avaldanud eriti negatiivset mõju haavatavatesse rühmadesse kuuluvatele inimestele, näiteks naistele, lastele, eakatele ja puuetega inimestele;
- M. arvestades, et Ukraina inimõiguste järelevalve algatus, mille kaudu OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo on alates Venemaa ebaseadusliku agressioonisõja esimesest päevast dokumenteerinud inimõiguste ja humanitaarõiguse normide kõige olulisemaid rikkumisi, eesmärk on koguda tõendeid vastutusele võtmisega tegelevatele mehhanismidele, kes omavad pädevust või kes võivad seda edaspidi omada;

- N. arvestades, et EL on loonud Ukrainaga ühise uurimisrühma, et koguda tõendeid ning uurida sõjakuritegusid ja inimsusvastaseid kuritegusid Eurojusti toel ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri büroo osalusel;
1. mõistab kõige karmimalt hukka Venemaa Föderatsiooni agressioonisõja Ukraina vastu ja Valgevene osaluse selles sõjas ning nõuab, et Venemaa lõpetaks viivitamatult igasuguse sõjalise tegevuse Ukrainas ning viiks tingimusteta välja kõik väed ja kaitsetstarbelise varustuse kogu rahvusvaheliselt tunnustatud Ukraina territooriumilt;
 2. väljendab oma täielikku solidaarsust Ukraina rahvaga, toetab täiel määral Ukraina iseseisvust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust selle rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ning rõhutab, et see sõda kujutab endast rahvusvahelise õiguse olulist rikkumist;
 3. mõistab teravalt hukka Venemaa relvajõudude ja teiste okupatsioonivõimude toime pandud juba teadaolevad jõhkrad massikuriteod; nõuab kindlalt, et sõjakuritegude, inimsusvastaste kuritegude ja võimaliku genotsiidi toimepanijad, genotsiidi kavandanud isikud ning vastutavad riigiametnikud ja sõjaväejuhid tuleb võtta vastutusele;
 4. väljendab heameelt Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri algatatud sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude uurimise, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku uurimiskomisjoni ning sõltumatu kodanikuühiskonna jõupingutuste üle, mille eesmärk on koguda ja talletada tõendeid sõjakuritegude kohta; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma kodanikuühiskonnale rahalist ja asjakohast toetust;
 5. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama kõiki seaduslikke rahvusvahelisi ja riiklikke protsesse Ukrainas toime pandud väidetavate inimsusvastaste ja sõjakuritegude uurimiseks, et kõik kuriteo toimepanijad oleks võimalik võtta kohtulikule vastutusele;
 6. nõuab, et EL toetaks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri sõjakuritegude, inimsusvastaste kuritegude ja tõenäoliselt ka genotsiidi toimepanijate uurimisel ja vastutusele võtmisel, pakkudes poliitilist tuge, tehes kättesaadavaks kõik selle valduses olevad tõendid, sealhulgas luureandmed avalikust allikast, teabe ja andmed, satelliidipildid ja sidevahendite pealtkuulamisandmed ning tagades sobiva personali ja küllaldased rahalised vahendid Rahvusvahelise Kriminaalkohtu üldeelarve jaoks, et täielikult kaitsta selle sõltumatust ja erapooletust;
 7. nõuab tungivalt, et liikmesriigid, sealhulgas nende ÜRO Peaassamblee viiendas komitees osalemise kaudu, ja ÜRO tagaksid, et ÜRO inimõiguste ülemvoliniku uurimiskomisjonil oleks piisavalt rahalisi vahendeid, et täita oma volituste kõiki aspekte sõltumatul viisil ja et sellele oleks tagatud vajalikud spetsialistiteadmised täitmaks oma volitusi, sealhulgas eriuurimist, eelkõige kohtuekspertiisi, laste õiguste, puuetega inimeste õiguste ja eakate õiguste vallas;
 8. väljendab sügavat kahetsust otsuse üle lõpetada OSCE Ukraina erakorraline vaatlusmissioon, kuna OSCE alalise nõukogu istungil 31. märtsil 2022 ei jõutud üksmeelele seoses missiooni volituste pikendamisega ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid uuriksid kõiki võimalusi erakorralise vaatlusmissiooni volituste ja tegevuse taastamiseks, et oleks võimalik koguda teavet ja anda aru julgeolekuolukorra kohta ning tuvastada konkreetsete juhtumitega seotud fakte ja teatada nendest;

9. rõhutab erinevate jurisdiktsioonide süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavate asutuste vahelise aktiivse koordineerimise ja tõendite edastamise tähtsust, et tagada nende uurimise tõhusus ning eelkõige tihedat koostööd Ukraina ametivõimudega; väljendab sellega seoses heameelt Ukraina tsiviiljulgeolekusektori reformi käsitleva ELi nõuandemissiooni muudetud volituste ja ettepaneku üle anda volitused uute eeskirjade kohta, mis võimaldaksid Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ametil (Eurojust) säilitada, analüüsida ja talletada tõendeid, mis on seotud oluliste rahvusvaheliste kuritegudega, näiteks sõjakuriteod;
10. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles andma kogu vajalikku abi, et tõhustada Ukraina kohtusüsteemi suutlikkust ja vahendeid tagamaks sõjakuritegude tulemuslik uurimine ja kohtumõistmine; rõhutab vajadust seada esikohale selliste tõendite säilitamiseks tehtavad jõupingutused, mis võivad olla kriitilise tähtsusega sõjakuritegude eest edasiste süüdistuste esitamisel, sealhulgas piirates juurdepääsu massihaudadele, seni kuni saab teostada nõuetekohase ekshumatsiooni, pildistades surnukehi ja ümbritsevat piirkonda enne surnukehade mahamatmist, märkides võimaluse korral üles surmapõhjused, märkides üles ohvrite nimed ja tuvastades tunnistajad ning püüdes leida tõendusmaterjali, mille Vene väed võisid maha jätta;
11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama meetmeid, millega edendatakse inimõiguste kaitsjate ning kohtunike ja prokuröride koolitust ja teadlikkuse suurendamist digitaalsete tõendite ja inimõiguste rikkumiste digitaalse registreerimise valdkonnas, et suurendada vastuvõetavuse kriteeriumide arusaadavust riiklikes ja rahvusvahelistes kohtutes;
12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama Ukraina ametivõime peamiste kriteeriumide täitmisel, et võidelda raskete rahvusvaheliste kuritegude, sealhulgas sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude eest karistamata jätmise vastu riiklikul tasandil, mis peaks hõlmama kiiret, sõltumatut ja erapooletut uurimist ning nende kuritegude eest vastutusele võtmist; kutsub üles rangelt järgima kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 14 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 6 sätestatud rahvusvaheliselt tunnustatud õiglasele kohtumenetlusele esitatavaid nõudeid, sealhulgas süüdistatavate õiguseid; kutsub üles kohaldama asjakohaseid karistusi, mis kajastavad kuriteo raskusastet süüdimõistva kohtuotsuse korral, mis võib hõlmata vangistust ja mis peab välistama surmanuhtluse; kutsub üles kaitsma ja toetama kohtumenetluse kaasatud tunnistajaid ja ohvrid; kutsub üles tagama kohtunike, kohtutöötajate ja kaitsjate turvalisust, et nad saaksid töötada turvaliselt ja takistusteta; kutsub üles lisaks tunnistajate kaasamisele tagama reaalsed võimalused ohvrite menetluse kaasamiseks; kutsub üles tegema õiglusalaste jõupingutuste alase teabe kättesaadavaks kuritegudest kõige enam mõjutatud elanikkonnale, muu hulgas seetõttu, et neil ei pruugi olla kogemusi kriminaalmenetluse valdkonnas;
13. nõuab tungivaltp, et Ukraina ratifitseeriks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi ja selle muudatused ning astuks ametlikult Rahvusvahelise Kriminaalkohtu liikmeks, et toetada jõupingutusi raskete rahvusvaheliste kuritegude eest vastutusele võtmiseks ning et viia Ukraina riiklikud õigusaktid ja menetlused kooskõlla rahvusvahelise õigusega, tugevdades seeläbi siseriiklikku õigusmehhanismi võitlemaks selliste kuritegude eest karistamata jätmise vastu; tuletab meelde, et kõik konflikti

osapooled peavad rangelt järgima rahvusvahelist humanitaarõigust; kutsub Ukrainat üles tagama Ukraina võitlejate poolt Vene sõjavangide suhtes väidetavalt toime pandud kuritarvitamiste tõhusat uurimist;

14. kutsub kõiki rahvusvahelisi ja riiklikke vastutusele võtmisega seotud osapooli üles tegema tihedat koostööd kodanikuühiskonnaga kohtumenetluse jaoks asjakohase teabe hankimisel, sealhulgas parandades juurdepääsu teabele ja teavitades ohvraid ja mõjutatud kogukondi, tagades avalikustamise, menetluse läbipaistvuse ja kodanikuosaluse vastuseks Venemaa Föderatsiooni toime pandud jõhkratele massikuritegudele;
15. kutsub rahvusvahelist üldsust üles samuti põhjalikult uurima keskkonnakuritegusid, eelkõige ökotsiide ja ulatuslikku keskkonnareostust, sealhulgas piiriülest keskkonnakahju, ja nende eest karistama, kuna Venemaa ründab jätkuvalt tööstus- ja kütuserajatisi, toiteallikaid, veevarustust, kanalisatsioonisüsteeme ja muid rajatisi, mis toob kaasa ulatusliku saastumise ning laastab märgalasid, metsi, rahvusparke, kaitsealasid, sealhulgas Tšernobõli 30-kilomeetrist keelutsooni, ning ohustatud ja väljasuremisohus liikide elupaiku, millel on märkimisväärne pikaajaline mõju;
16. kutsub liikmesriike üles koguma tõendeid ja toetama Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri uurimist, et teha kindlaks, kas Vene vägede poolt Ukrainas toime pandud sõjakuriteod ja inimsusvastased kuriteod kujutavad endast genotsiidi; tuletab meelde, et genotsiidi korral lasub rahvusvahelisel üldsusel konkreetne meetmete rakendamise kohustus ja see peaks kasutama kõiki selle käsutuses olevaid vahendeid; rõhutab ELi genotsiidivastase võrgustiku tehtava töö tähtsust ning nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid suurendaksid oma toetust ja koostööd sellele võrgustikule ning viiksid ellu selle soovitusi;
17. mõistab teravalt hukka seksuaalse ja soolise vägivalla kasutamise sõjarelvana ning rõhutab, et see kujutab endast sõjakuritegu ja seetõttu tuleks selle eest vastutusele võtta vastavalt rahvusvahelise õiguse sätetele ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudile, eelkõige selle artiklite 7 ja 8 kohaselt; nõuab seetõttu spetsiaalse tähelepanu pööramist naistele ja tüdrukutele, kes said konflikti ajal kannatada seksuaalse vägivalla tõttu;
18. nõuab tungivalt, et uuritaks Vene vägede ja okupatsioonivõimude poolt väidetavalt toime pandud toiduhoidlate röövimist ja hävitamist ning et hinnataks sisuliselt selle ülemaailmset mõju, eelkõige toitu importivatele arengumaadele;
19. nõuab, et EL rakendaks kõiki vajalikke meetmeid rahvusvahelistes institutsioonides ja menetlustes ning Rahvusvahelises Kriminaalkohtus või muudes asjakohastes rahvusvahelistes vahekohtutes või kohtutes, et võtta need isikud vastutusele oma tegevuse eest, kes Venemaal ja Valgevenes poliitiliselt vastutavad sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude, väidetava genotsiidi ja agressioonikuritegude toimepanemise eest, ning aktiivset osalemist nende uurimises;
20. rõhutab selles kontekstis ÜRO rahvusvahelise õiguse komisjonis käimasolevaid arutelusid riigiametnike puutumatus üle ja nõuab nende järelmeetmete rakendamist; nõuab, et Euroopa välis teenistus ja komisjon koos liikmesriikidega jätkaksid riikliku suutlikkuse suurendamise tugevdamist kolmandates riikides, eelkõige ülemaailmse

kampaania kaudu, millega toetatakse universaalset kohtualluvust käsitlevate riiklike õigusaktide vastuvõtmist, toetades samal ajal rahvusvahelisi kriminaalkohtuid ja - mehhanisme ning platvorme ja organisatsioone, mis on pühendatud kuritegude eest karistamata jätmise vastu võitlemisele, näiteks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu koalitsioon;

21. ergutab liikmesriike tõhusalt rakendama universaalse kohtualluvuse põhimõtet Ukrainas toime pandud sõjakuritegude uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel ning tõhustama omavahelist koostööd seoses komisjoni koordineeriva ja edendava rolliga;
22. toetab Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee üleskutset luua erakorraline rahvusvaheline kriminaalkohus, et uurida Venemaa Föderatsiooni poliitilise ja sõjalise juhtkonna poolt väidetavalt toime pandud agressioonikuritegusid ja võtta selle eest vastutusele ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid toetaksid asjakohase kriminaalkohtu loomist;
23. nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus kasutaks seda hetke kogu maailmas õigluse ja universaalse kohtualluvuse põhimõtte tugevdamiseks, rakendades sama põhimõttelist toetust ka muudes konfliktides, mille tõttu kannatavad tsiviilisikud ja kus on vaja kiiret humanitaarabi;
24. peab kiiduväärseks sanktsioonide kiiret vastuvõtmist nõukogus ning kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles jätkuvalle ühtsusele, pidades silmas Venemaa agressiooni Ukraina vastu ning kõrgetasemelise kooskõlastatuse saavutamist G7 riikide vahel; kutsub kõiki partnereid, eelkõige ELi kandidaatriike ja potentsiaalseid kandidaatriike, üles järgima sanktsioonide pakette; nõuab kuuenda sanktsioonide paketi kiiret vastuvõtmist; kordab oma üleskutset koheselt keelata Venemaalt energiatoorme import; nõuab sanktsioonidega hõlmatud sihtrühma kuuluvate isikute nimekirja laiendamist;
25. nõuab, et EL ja selle rahvusvahelised partnerid uuriks võimalusi, kuidas määratleda ja tagada Venemaa reparatsioonid Ukrainale, mis põhinevad õigusriigi põhimõtetel ja riikide vastutuse põhimõtetel rahvusvaheliste õigusvastaste tegude eest; kutsub liikmesriike üles uurima potentsiaalseid seaduslikke võimalusi, kuidas konfiskeerida ELi territooriumil asuvaid Venemaa valitsuse valduses olevaid või sellega seotud majandusüksuste kontrolli all olevaid ja neile kuuluvaid varasid ning ELi sanktsioonide nimekirja kantud üksikisikute valduses olevaid varasid, kui tegemist on kriminaaltuluga, järgides täiel määral rahvusvahelist õigust ja rakendades selgelt määratletud õiguslikku alust ning uurima, mil määral saaks varade konfiskeerimisest või sundvõõrandamisest saadavat tulu suunata Ukrainasse, et aidata Ukraina sõjas kannatanuid, samal ajal igakülgset kooskõlastades selliseid meetmeid rahvusvaheliste partneritega;
26. teeb presidendile ülesandeks edastada see resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Euroopa välisteenistusele, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, NATO-le, OSCE-le, Ukraina presidendile, valitsusele ja ülemraadale ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja riigiduumale.